

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 301.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e85764/facsimile.pdf> (tilgået 20. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Rejeringen har fundet det enstige, at vi de behandlede. Dog indseer imidlertid ikke, hvorfra man af den Grund fulde hinde sig vedtaget at de behandle borgerlag, som Rejeringen ikke finder det nødvendigt, at de behandles, og som den ikke er fremkommet med nogen tilstød til, alene paa Grund af, at der var fremkommet et præcis Antrægning herom fra Salen. Dette forekommere mig ingenlængere nødvendigt, og jeg har desfor troet ikke at kunne lade den andre Rigsdagsmand ved have nimerlagte.

Allgemeen-løsning: Den andre Rigsdagsmand har ikke Trods overbevist, at jeg sagte, at det var det ene, der ikke fulde gjores gældende med at behandle andre organiske love, at Forhållingen heri var sammenhæftet til Grundlovens Behandling, og hvad den Omfattelighed angører, at disse love ikke måtte være forslagte af Rejeringen, da hensyn det ikke, at dette, naar Forhållingerne forenligt måtte besluttes at passe i nær Hænbundet med Grundloven, hunde være opgjordede med, at Forhållingen hunde komme til den Befatning.

Merk: Det forekommere mig at være af højeste Vigtighed, at man, forinden man indlader sig vedrøre paa Sagen, kommer overens med sig selv om, enten man ønsker sig for kompetent til at tage forstand om der hvilke red. Ifølge i en Broes, indtil Dem falder, og som da han gaae ud paa, at Sagen her afvist; derifl. holder dog i Sandhed denne Forhålling alliter meget. Kan der altsaa være noget Tabel over, at vi ikke berettigede til at tage Sagen under Behandling, saa er det dette Spørgemaal, vi ikke hertil maa komme paa det næste mød.

Wich: Det forekommere mig, at denne Indsendning kommer vel jude, ejerstil at have anmodet 14 Dage over at behandle Sagen i Stofindringen.

Bregenbach: Jeg sat, da Økonomien nu har været fælles, fge at fante mig i Kortet. Forhåndt da er givet, at man vil hente det foreliggende Spørgemaal i Borbinderne med Spørgemalet om Almenomstning, nemlig om at fremlægge en Højrefest i denne Retning, kan jeg henholde mig til den Ødskel, der er stet af et højtstående Medlem af Udaliet, og jeg sat skal bringe i Grindring, at han har sagt, at naar Forhållingen vil have dette Spørgemaal opgjort, saa er det ved at gaae, forst at vedtage den almindelige Borgerpligt, den egentlige Søsæ, som først maa vedtages, forud man kan begynde med Almenomstning. Forhåndt der er af nogle Tidere påbørnede, at de særlige Ømstider, der vedligeholdt blædderne fremfor Landstænderne, børde hentes, naar Borgerpligtens også udtrykkes til Rigsrådene, saa er det ganske vist, at Rigsrådene børde frøges for disse Ømstider, naar Borgerpligtens almindelighed; men det forekommere mig dog ikke at være tillæmplig.

Borgermand: Der er reid Spørgemaal om Forhållingens Kompetence, detsel med hensyn til det Forstlag, som er gjort om at foranlede Auordning Indskriften, og dets i den side Deel af Økonomien, om hvordti Forhållingen kan indeholde sig paa Borgerlaget, saa dels de Indsendninger, der ere gjorte mod Forhållingens Kompetence, lig i to Dele. Den Enes gaae ud paa, at Forhållingen kan er nævngivende; den Andens gaae ud paa, at Forhållingen sel har langtliggende Højdefærdighed; men at der ikke skalde være nogen Ræsonnement tilhørende for, at Forhållingen bestætte sig med dette Forstlag, eller for at Forhållingen gis udenfor det, der er kend enst og egentlige Høje. Begge disse Anbefalser have allerede meddelt Modsigelse her i Salen og nemlig hoved den Indskriften angører, at Forhållingen ikke skalde være langhænd. Det er forvirret ikke et Spørgemaal, som ved denne Sags Højdefærdighed behøver at Højdefærd, det Forhållingen, ved at bestemme sig for at vedtage eller vedtage Forstlaget, dog med hensyn til sin Kompetence bestætte sig albedst i Overensstemmelse med hvad der er vist af Rejeringen, ikke alene nu, men, som også tidligere

er udtalt fra Rejeringens Ødey, når en Sag er kommet for for Forhållingen, nemlig forslag af Rejeringen selv, har tillegget den Forhållingen samme Indskriften, som om den var langhænd. Hvad herimod det Spørgemaal angører, om der fulde være nødvendigt med at vedtage denne lov, da indser jeg ikke, hvorefter det ikke fulde vere nødvendigt, ikke vel at den herige beregnet paa, ikke blot det nærværende Økiskif, men den ful tiliggie giebte i Økiskif; men det hunde dog altsaa vere et stort Spørge- maal, om det ikke er nødvendigt at gjøre noget, der er mere end en simpelagt Handling, og jeg erer ikke, der er enstige, der at drage Økonomien ind paa dette Gebet. Om den Hensyn er tilslæbningse tilslæbning Økonomi-Indskriften, om dette Hensyn er det eneste, der tiltræder Forhållingen at vedtage denne Forordning og gjøre sig den øvrige lov for, at den kan emovere, eller om også der er andre Hensyn, der her gør sig gældende, kan nogen nære Trod underbøvet. Jeg for mit Beklommende troer, at der heller er flere andre vigtelige Hensyn, som maa bringe Forhållingen til at fåre denne Befatning, men jeg troer dog ikke, at det er formentlig at fulde Økonomien ved overligge at udskyde mød.

Med Hensyn til de Bemærklæringer der ere gjorte, dets ved Øvelselsborgsag til en forandret Titel, og deels ved sine Udalier, sat jeg i forstige Hensende bemærkt, at det ingenlunde er tilsligt, at der ved at opgrader Detlef Løv fulde gies denne Forordning den Økiskif, som om den fulde vere mere værd; men Øvelselsborg har forelægt denne Forordning, fordi man antog, at det vilde være et højst, at om end ikke nærværende Forhålling var langhænd, Kun den bog knær ved Indtagningen til at constitutionalisere, og at denne Forordning, paa den Tid den fremkommer, vil ligge fra nar ved samme Indtrædelse paa den constitutionalistiske Bane, at det hunde være højstfærdig, at den til den samme Titel, som efter Grundloven de Insendninger ville haare, der uggas som et Repræsentantskab repræsentationer og Rejeringen. Det er denne Bemærkning, der i Borbinderne med, at der ved flere tilslæbninger har rejst sig Trods her i Salen, om hvilken Charakter der sat tilslæbning Forhållingen, har foranledigt, at Øvelselsborg ikke har tilset nogen Forstlag om at vise i Udaliet forelæmmede Udal, hvom Det Kongerige e. s. v., skulle foranredt, fordi man nemlig ikke har tilset fremstalte nogen Økonomien derom, men har troet at arbejde tilslæbning, at man fortægte Forhållingens Erkläringer over Forstlagset, og at Forhållingen derefter ejer en Erkläringer, uden at have troet, at man i den Afsendning behøver at tilhøre det Spørgemaal; om Forhållingens Kompetence og paa hvilken lov Forhållingen ligger. Hænsyn der imidlertid ikke Røjet fra Rejeringens Ødey, da der ikke har været med at foranrede dets Udal, saa troer jeg heller ikke, at der er nogenfomheds Andre til Hinder for, at Forandringen optages i den endelige Redaction af Forstlagset.

Forhåndt der entlig er opnørret mod det Forstlag, som Øvelselsborg har tilset med hensyn til Omsteningen af den jyske Deel af Paragraaf 1, da har man ved dette hvert til Hensigt at udtrætte, at Borgerpligtens salbt sammen med Statsborgerretten, og normalt har man derfor gjort det Forstlag, som er fremstalt, fordi Afsendningen drager det Udal "Øndhedsretten", der, hvældes som det staaer i Udaliet, ikke vil kun forhæve andrelæb, end om Afsendningen af 1776, og den er jo jo stort forandret, nemlig fordi deres Befatningsmøder, som ere ført i Konge; men der er også i det følgende Udal til en Valgmen gjort Forstlag til værtligere Forordning i langvarige Forordning. Saar man dertræder den jyske Deel af Paragraafen som betegnende den, der, som dantte Statsborger, ere Borgerpligt undergrinde, saa vil Udenrigst i § 2 „Ølandings“ findes gældende betegning som Modstning til Statsborger. Det er vel gjort den Indsendning, at ejer det forelæmmede Udal Borgerpligtens også knæde fulde komme til at udstræfte sig til Forhållingen; men jeg troer, at den samme Indsendning ejer også mass træft Udaliet Befatningsmøder. Det knæde jo vel findes Udal, hvoredt man funde undgaa noget Saaband, det man gjører, at Borgerpligtens kommonerde for selve Danmark, og at der indledt ikke blev Spørgemaal om, at den også fulde gjorde Forhållingens Behov. Saadanlig Udal er der vist af Rejeringen, ikke alene nu, men, som også tidligere